

ترجمه ناهید بنی اقبال

دیوئی در بیستمین ویرایش^(۱)

ملویل دیوئی بيمناك از بسی نظمی ، طبقه بندی
دهدهی خود را برای خلاصی از بسی نظمی
طرح ریزی کرد. میراث نظمش در خلال ۱۱۳ سال
از ورای ویرایش‌های هماهنگ با زمان بر مخازن
کتاب حکم رانده است . و این آخرین ویراسته :

آنچه که در ذیل می‌آید خبر مسرت‌بخش انتشار ویرایش جدید دیوئی است، تا یک
بررسی یا ارزشیابی فنی، که توسط سازمان دیوئی تهیه شده و بنظر میرسد که برای خوانندگان نیز
مفید باشد . اظهار نظرهای متخصصین مسلماً بزودی در مطبوعات فنی منتشر خواهد شد و اینک
ما حضور مجدد دوست کهن را در ردائی نوخوش آمد می‌گوئیم .

بیستمین ویرایش رده‌بندی دهدهی دیوئی

این ویرایش دهسال بعد از ویرایش نوزدهم آن در سال ۱۹۷۹ منتشر میشود. در طول
این دهه حوادث بیشماری چهره جهان را دگرگون کرده است که بیشترین این تغییرات در زمینه
کتابها و دیگر مواد کتابخانه‌ای رخ داده و ویرایش بیستم دیوئی تلاشی برای هماهنگی با این
تغییرات است. (ضمیمه یک)

در طی دهسال گذشته ویرایشگران دیوئی که همه از متخصصان رده‌بندی کتابخانه‌کنگره
هستند سرگرم تدوین این ویرایش جدید بوده‌اند . علیرغم ظاهر «برج عاجی» ، مرکز اصلی
رده‌بندی دیوئی در ساختمان مدیسون کتابخانه‌کنگره ، مرکزی است که سالانه متجاوز از صد
هزار کتاب جدید در آن رده‌بندی میشود. کارکنان بخش دیوئی کتابخانه‌کنگره نه تنها مسئول
ویراستن رده‌بندی دیوئی هستند بلکه خود از بیشترین استفاده‌کنندگان آن نیز بشمار می‌آیند .

۱- ترجمه مقاله : «American Libraries» «Dewey Lives in the new DDC 20»

افراد دیگری هم در آفرینش ویرایش جدید دیوئی شرکت داشته‌اند. صدها کتابدار و متخصص موضوعی در هیئت‌های مشورتی با ویرایشگران همکاری دارند و تلاش میکنند تا با وجود پای بندی به اصول گذشته طرح رده بندی دیوئی، بکمک تجدید نظرها آنها برای پاسخگوئی به نیازهای روزمره مناسب سازند.

کتابداران سراسر جهان در این تجدید نظرها مشارکت دارند. کتابداران بریتانیائی بیشترین تجدیدنظر رده موسیقی را انجام داده‌اند و متخصصان کانادائی اطلاعات فراوانی به جدول جغرافیائی بریتیش کلمبیا افزوده‌اند.

کتابداران زیادی ممکن است از تغییرات و اضافاتی که در این تجدیدنظرها در ویرایش بیستم رخ داده اطلاع داشته باشند زیرا در ده ساله گذشته متجاوز از صد و پنجاه صفحه متمم بصورت جزوه‌های مجانی هر ساله برای خریداران رده بندی دیوئی ارسال شده است. اما بهر حال ده سال فاصله بین دو ویرایش زمان زیادی است از اینرو کتابداران بی صبرانه به محض اعلام خبر پایان ویرایش جدید در پائیز، سفارشات خود را شروع کرده‌اند.

بعد از آنکه ویرایشگران کار ویرایش جدید را به اتمام رساندند بلافاصله انتشارات - فارست (۱) کار چاپ شکل جدید رده بندی، جدولها، نمایه ها و دستورالعملها را که در سه هزار صفحه و بصورت یک مجموعه چهار جلدی درآمده بود بانجام رساند. و بزودی کشتی‌ها عازم صدوسی و پنج کشور شدند تا متجاوز از دویست هزار کتابخانه، این ویرایش جدید را در تنظیم مجموعه‌های خود بکار گیرند.

ظاهر جدید ویرایش بیستم دیوئی

ویرایش‌های بیست گانه نشان می‌دهد که رده بندی دیوئی در خلال ۱۱۳ سال تاریخ خود به طرق مختلفی گسترش و تکامل یافته است. مهمترین تفاوت بین ویرایش بیستم و ویرایش قبلی وجود تعداد زیادی تفسیر در زمینه معنی واژه‌ها و راهنمایی در کاربرد شماره‌ها و مرتبط کردن اجزاء طرح رده بندی است. تفاوت توضیحات کار بردی شناسه (مدخل) انتخاب شده برای واژه «سانسور» بین ویرایش نوزدهم و بیستم، منعکس کننده تلاش ویرایشگران برای ایجاد کارائی هرچه بیشتر در طرح رده بندی است. ویرایش نوزدهم برای این واژه تنها فقط یک شماره و یک عنوان «سانسور در کتابخانه‌ها» را شامل میشد. اما اطلاعات مدخل فوق در ویرایش بیستم بقرار ذیل است.

213 Censorship

Class here comprehensive works on library policies and practices relating to intellectual freedom.

Class policies and practices relating to intellectual freedom in library operations other than Collection development with the operation, e. g., circulation services 025. 6

See also 098. 1 for prohibited works, 306. 376 for sociological studies of censorship. 323.44 for intellectual freedom as a civil right

344. 0531 for laws of censorship, 342. 0853 for laws on intellectual freedom, 363. 31 for interdisciplinary works on censorship

البته همه مدخلها در ویرایش بیستم این چنین اطلاعات کاملی را ارائه نمیکنند زیرا اکثراً احتیاج به این چنین توضیحات و یا ارتباط با دیگر مدخلها را ندارند. مهمترین مشخصه جدید در ویرایش بیستم انضمام دستنامه‌ای^(۱) است که به کاربرد طرح رده‌بندی کمک زیادی میکند. دستنامه ضمیمه ویرایش نوزدهم سه سال بعد از انتشار آن در سال ۱۹۸۲ منتشر شده، دستنامه ویرایش بیستم شامل تعداد زیادی یادداشتهای توضیحی و مشورتی در قسمتهای مشکل طرح رده‌بندی است. و توضیح میدهد که چگونه شماره مناسبی در ارتباط با شماره‌های دیگر برای یک موضوع انتخاب شود. در این ویرایش یادداشتهای مختصرتری که در دستنامه ویرایش نوزدهم آمده بود و نیز یادداشتهایی که مورد مراجعه مکرر بوده خود متن رده‌بندی و جدولها اضافه شده است و یادداشتهای طولانی‌تر و پیچیده‌تر در دستنامه جمع آمده که بعنوان جلد چهارم ویرایش بیستم دیوینی محسوب میشود.

تغییرات طرح رده‌بندی

در ویرایش بیستم فقط در دو بخش از طرح رده‌بندی «تجدید نظر کلی^(۲)» انجام شده است. تجدید نظر کلی باین معنی است که شماره‌هایی که برای یک رده خاص از موضوعات تعیین شده بودند معانی جدید گرفته‌اند. عمده‌ترین تجدید نظر در ویرایش بیستم در رده موسیقی در شماره ۷۸۰ صورت گرفته است؛ تغییر کلی دیگر در جدول مربوط به نواحی جغرافیائی در مورد بریتیش

1 - Manual

2 - «Complete revision» (the new Dewey phrase that replaces «phoenix Schedule»)

کلمبیمیباشد . (به ضمیمه دو مراجعه شود) .

تجدید نظر در موسیقی در قسمت دستورالعملها با جزئیات توضیح داده شده است. برای آندسته از کتابدارانی که استفاده از شماره جدید ۷۸ را انتخاب نمی کنند جدول معادلی از شماره های ویرایش بیستم مطابق با شماره های ویرایش نوزدهم در جلد اول ویرایش بیستم تهیه شده است و نیز برای کتابدارانی که قصد دارند مجموعه موسیقی خود را تجدید رده بندی بکنند جدول معادلی از شماره های ویرایش نوزدهم با شماره های ویرایش بیستم فراهم شده است. در ویرایش بیستم ضامنی از قبیل دستورالعملهای جدید و زیاد، ارتباطهای شماره های رده بندی با یکدیگر و اضافه کردن دستنامه و جدولهای معادل از جمله راه، حللهائی است که ویرایشگران برای پاسخگویی به مشکلات رده بندی دیوئی پیش بینی کرده اند. یکی دیگر از جنبه های تکامل این ویرایش جدول تغییرات انجام شده است که در جلد یک آمده و شامل فهرست موضوعاتی است که در نظام رده بندی، تغییری در محل قرار گرفتن آنها ایجاد شده است. مثلاً شماره «. . .» تقریباً از جایی که قبلاً چاپ شده بود تغییر محل داده و با بصورت دوتائی (۱) ظاهر شده است (یک موضوع در دو جا). در ویرایش بیستم حدود ششصد جابجائی جدید انجام گرفته است. اما از جاییکه تعداد کمی از عنوانها در ارتباط با این تغییر محلهاست در کار برد شماره ها اشکال ایجاد نمیشود.

جستجو و بازیابی

برسش از ابداعات در «فهرست» (۲) ویرایش بیستم است. در پاسخ باید گفت فهرست جدید فقط ۶٪ حجم ویرایشهای قبلی را دارد در حالیکه ۱۰٪ به شماره های آن افزوده شده است. ارجاع «نگاه کنید به» (۳) دیگر وجود ندارد و معمولاً وقتی که کلمه ای ذکر شده شماره هایی هم برای آن تعیین شده است، اما ارجاع «نیز نگاه کنید به» (۴) برای موضوعات مترادف و وابسته بکار گرفته شده است.

بطور کلی فهرست راهنمای عبارات موضوعی در ویرایش بیستم دیوئی همان فهرست ویرایش نوزدهم است که در هر دو ویرایش مقدماً از متن جدولهای رده بندی استخراج شده سپس با منابعی از قبیل سرعنوانهای موضوعی کتابخانه کنگره و منابع دیگری نظیر آن هماهنگ و بکنواخت شده است. از اینرو ویرایش بیستم عبارات جدیدی نظیر «طراحان دارو» و «پایگاه داده ها»، «ویروس کامپیوتر» ، «بیماری ایدز»، «چاپ لیزری»، «تست هوش اس. ای. تی» و «دسترسی به اطلاعات» را شامل میشود.

1 - Dual provision (The same Topic in Two places)

2 - Relative Index

3 - «See» reference

4 - «See also» reference

عبارتهای حقوقی و نام اشخاصی که در طرح مارک MARC براساس AACR2^(۱) سرشناسه آن تهیه شده در فهرست وارد شده است. برای آشنائی کتابداران با جامعه بین المللی، ویرایشگران توضیحات و معادل‌های انگلیسی مناسبی برای عبارتهای حقوقی خارجی تدوین کرده‌اند. مثلاً برای Dresden Bezirk کلمه توضیحی «ناحیه»^(۲) در مقابل آن قرار گرفته است و در فهرست راهنما هر جا که لازم بوده برای این واژه‌های بکار رفته مدخل‌های لازم نیز فراهم شده است. مثلاً کلمه «Beijing» زیر واژه «Peking» نیز فهرست شده است.

ویرایش بیستم دیوئی اکنون بصورت «پایگاه داده‌ها»^(۳) نیز وجود دارد و منابع اطلاعاتی که بروش مارک (MARC) در بخش رده‌بندی کتابخانه کنگره باروش رده‌بندی دیوئی نیز رده‌بندی میشوند بطور روزافزونی از طریق «On Line» مورد استفاده قرار می‌گیرند. تنظیم ویرایش بیستم دیوئی بشکل مارک نیز روبه گسترش است. خرید انتشارات فارست در سال گذشته از بخش رده‌بندی دیوئی کتابخانه کنگره و پرداخت حق اشتراک به (OCLC)^(۴) به این معنی است که دیوئی بخوبی براه خود ادامه میدهد تا در آینده توانائی‌های خود را در ذخیره و بازیابی اطلاعات بصورت الکترونیکی به صحنه ظهور برساند.

شاید برای عده‌ای از کتابداران اطمینان بخش‌تر است که گفته شود که همزمان با این توسعه غیر چاپی، ویرایش بیستم دیوئی بشکل چاپی آن در چهار جلد بموقع و با ظاهری آراسته منتشر شده است. و بار دیگر در تداوم اساسی روشهای رده‌بندی کتابخانه‌ای ویرایش بیستم دیوئی مستقیماً به کمک شتافته تا منابع اطلاعاتی در قفسه‌های اکثریت کتابخانه‌های دنیا بنظم درآیند.

گسترش‌ها در ویرایش بیستم دیوئی

جدول ۲: مناطق جغرافیائی، ادوار تاریخی، اشخاص
بخشهای کشورهای زیادی غالباً گسترش یافته و یا روز آمد شده است این تغییرات اکثراً به کمک کتابخانه‌های ملی و انجمن کتابداران همان کشورها انجام شده است.

جدول ۵: گروههای بومی، نژادی، قبیله‌ای
بخش مربوط به آفریقائیه‌ها و ساکنان بومی آمریکا گسترش یافته است.

جدول ۶: زبان
در بخش زبانهای آفریقائی گسترش ایجاد شده است.

شماره‌ها ۹۹ - ...

این جدولها روزآمد شده، بعضی شماره‌ها عوض شده و بعضی شماره‌ها تغییر محل داده‌اند

1- Anglo American Cataloging Rules 2d. ed.

2 - (District)

3- Database Format

4- Ohio College Library Center

و یا تصحیح شده‌اند. مراجعه کنندگان ، دیگر به اشتباهاتی از قبیل «نوزادی نارس است که ۰۱ پوند ویا کمتر وزن داشته باشد» ، اشتباهی که در ویرایش نوزدهم پیش آمده بود ، برنمیخورند و عبارتهائی از قبیل «جریان متناوب» از بخش فیزیک «که با آن ارتباط زیادی نداشت» به بخش مهندسی برق (جائی که باید وجود داشته باشد) تغییر محل داده است.

۱-۰۰۶-۰۰۱ : دانش ؛ داده پردازی و علم کامپیوتر

در این بخش بطور کامل تجدید نظر انجام گرفته و گسترش داده شده است. اکثر این تجدید نظرها در سال ۱۹۸۵ چاپ شده و از آن بعد توسط فهرست نویسان کتابخانه کنگره بکار برده شده است.

۳۰۰ : علوم اجتماعی

یکی از زمینه‌هائی است که همیشه در دست تغییرات و بیشترین تجدید نظرها و گسترش‌هاست این بخش شامل «انرژی و منابع آن در اقتصاد» ، «مواد مخدر» ، «دفع زباله» ، «آموزش بزرگسالان» و «تلویزیون» ، نیز میشود .

۶۰۰ : تکنولوژی

گسترش سریع منابع اطلاعاتی در دهه اخیر جای تعجبی باقی نمیگذارد که ما شاهد تجدید نظرهای کاملی در بخشهای الکترونیک ، مهندسی ارتباطات ، مهندسی کامپیوتر ، مهندسی محیط زیست و بهداشت باشیم.

۷۰۰ : هنرهای زیبا

تغییرات این بخش از بخشهای علوم اجتماعی و تکنولوژیکی کمتر نیست این بخش شامل تغییرات فراوانی شده ، بعضی دوره‌های زبانی و محلها در معماری و پیکر سازی تغییر محل داده‌اند . در شماره‌های موضوعات «سفال سازی» «وکوزه گری» الزاماً تجدید نظر شده است . شماره‌های سینما ، رادیو ، تلویزیون ، الکترونیک و کامپیوتر روزآمد شده‌اند .

۹۷۰ : تفریحات سالم

در ویرایش بیستم دیوئی ورزشها ، مسحور کننده از قبیل «وزنه برداری» ، دو و میدانی و «ژیمناستیک» مورد تجدید نظر کلی قرار گرفته است.

۹۰۰ : تاریخ

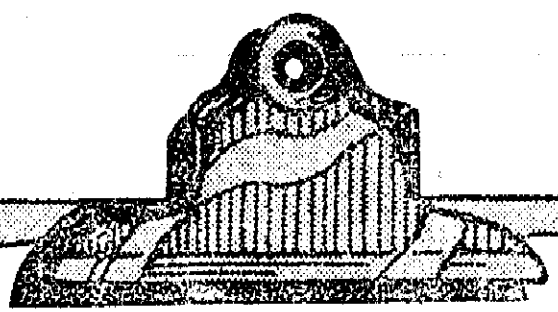
دوره‌های تاریخی آمریکای مرکزی بطریقی تغییر کرده که منعکس کننده تاریخ خاص آن باشد.

فهرست :

دستیابی به شماره‌ها خیلی مستقیم تر از ویرایش‌های گذشته است. مثلاً در ویرایش نوزدهم یک ارجاع «نگاه کنید به» از موضوع «Lemmings» به موضوع «Mymorpha» میداد. در حالیکه ویرایش بیستم برای «Lemmings» شماره (۵۹۹/۳۲۳۳) را تعیین کرده و یا مثلاً برای «Femurs» در ویرایش نوزدهم مراجعه‌کننده را به «Lower extremities - bones» ارجاع میداد و در ویرایش بیستم به صورت «Femurs - Human anatomy» با شماره (۶۱۱/۷۱۸) تبدیل شده است.

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

Dewey reborn: Vital stats

Name: *Dewey Decimal Classification, Edition 20*

Age: Counting earlier incarnations, 113 years.

Parentage:

Ultimate: OCLC Online Computer Library Center, via sale of Forest Press by Lake Placid Education Foundation, July 29, 1988

Proximate: Forest Press, a division of OCLC, Peter J. Paulson, executive director

Immediate: John P. Comaromi, editor; Julianne Beall, Winton E. Matthews, Jr., Gregory R. New, assistant editors; assisted by other members of the staff of the Decimal Classification Division of the Library of Congress

Godparents: Ten-member Editorial Policy Committee, Margaret E. Cockshutt, chair, 1980-1985; Lois M. Chen, chair, 1996-

Size:

	Edition 20	Edition 19
Volumes:	4	3
Pages:	3,388	3,361
Weight:	10 lbs. 10 oz.	9 lbs. 13 oz.
Price:	\$200	\$120

Use:

- 1) Translated into more than 35 languages
- 2) Organizes national bibliographies in Canada, United Kingdom, Australia, Papua New Guinea, Zimbabwe, and many other countries
- 3) Organizes classified catalogs in many countries
- 4) In the United States, organizes the collections of 95% of school and public libraries, 25% of research and academic libraries, and 25% of special libraries

Prospects:

Continued use in the above activities; future and increased use in online retrieval of bibliographical information; a variety of electronic products.

Below, the two

sections that have undergone complete revision: Music, at 780, and British Columbia in the area table.

Music

This schedule is new and has been prepared with little or no reference to previous editions. Most numbers have been reused with new meanings.

A comparative table giving both old and new numbers for a substantial list of topics and equivalence tables showing the numbers in the old and new schedules appear in Volume 1 in this edition

(Option: Distinguish scores by prefixing a letter or other symbol to the number for treatises, e.g., music for violin M787.2 or &787.2, and distinguish miniature scores from other scores by a special prefix, e.g., MM787.2; distinguish recordings in a similar manner, e.g., violin recordings R787.2 or MR787.2. Alternatively, distinguish scores, texts, recordings by adding to the number for treatises the numbers following 78 in 780.26-780.269, e.g., miniature scores of music for violin 787.20265. Examples in this schedule do not distinguish scores, texts, or recordings)

In building numbers, do not add by use of 0 or 1 (alone or in combination) more than twice, e.g., history of rock protest songs 782.421661592 (*not* 782.42166159209)

(Option: Add as many times as desired)

See Manual at 780

—71

Canada

SUMMARY

—711	British Columbia	
—712	Prairie Provinces	
—713	Ontario	
—714	Quebec	
—715	Atlantic Provinces	Maritime Provinces
—716	Nova Scotia	
—717	Prince Edward Island	
—718	Newfoundland and Labrador, Saint-Pierre and Miquelon	
—719	Northern territories	

—711

British Columbia.

This table is new and has been prepared with little or no reference to previous editions. Most numbers have been reused with new meanings.

A comparative table giving both old and new numbers for a substantial list of topics and equivalence tables showing the numbers in the old and new schedules appear in Volume 1 in this edition

Class here *Rocky Mountains in Canada; *Rocky Mountain Trench

*Class parts of this physiographic region or feature as instructed under —4-9

پروفیسر شگاہ علوم انسانی و مطالعات فرہنگی
پرتال جامع علوم انسانی